

اميرِ اهل سنت کان حجرت

جي باري ۾ سوال جواب

سنڌي

پيشڪش:

مجلس المدينة العلميه (دعوت اسلامي)

ترجمو:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ڪتاب پڙهڻ جي دعا

ديني ڪتاب يا اسلامي سبق پڙهڻ کان پهريان هيٺ ڏنل دعا پڙهي
چڏيو اِن شَاءَ اللهُ جيڪو ڪجهه پڙهندا ياد رهندو، دعا هي آهي:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَاَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ
ترجمو: اي الله عَزَّوَجَلَّ اسان تي علم ۽ حڪمت جا دروازا کولي ڇڏ ۽ اسان تي
پنهنجي رحمت نازل فرما! اي عظمت ۽ بزرگي وارا!

طالب غم
مدینہ
بقيع
و
مغفرت

(مستطرف ج ۱ ص ۴۰ دار الفکر بیروت)

نوٽ: اول آخر هڪ هڪ ڀيرو درود شريف پڙهي ڇڏيو

رسالي جو نالو: **امير اهلست کان جنت جي باري ۾ سوال جواب**

چاپو پهريون:

تعداد:

چاپيندڙ: مڪتبه المدينه عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه بابُ المدينه ڪراچي

مدني التجا: ڪنهن کي به هي ڪتاب ڇاپڻ جي اجازت ناهي

ڪتاب خريد ڪندڙ توجهه فرمائڻ

ڪتاب جي ڇپائي ۾ ڪا وڏي خرابي هجي يا صفحا گم ٿي يا ٻائينڊنگ
۾ اڳتي پوئتي ٿي ويا هجن ته مڪتبه المدينه سان رابطو فرمايو.

شيخ طريقت، امير اهل سنت، بانيء دعوت اسلامي، حضرت علام
دَامَتْ يَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

مولانا ابو بلال محمد الياس عطار قادري رضوي

جورسالو

امير اهل سنت کان جنت جي باري ۾ سوال جواب

پيشڪش

اسلامڪ ريسرچ سينٽر (دعوت اسلامي)

ترجمو

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي)

هن رسالي جو آسان سنڌي زبان ۾ ترجمي ڪرڻ جي وس آهر ڪوشش
ڪئي آهي. جيڪڏهن ترجمي يا ڪمپوزنگ ۾ ڪٿي ڪا ڪمي
بيشي نظر اچي ته ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ کي آگاه ڪري ثواب جا حقدار
بڻجو.

رابطي جي لاءِ:

ٽرانسليشن ڊپارٽمنٽ (دعوت اسلامي) عالمي مدني مرڪز فيضان مدينه
محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

فهرست

- رسالي جونالو: امير اهل سنت کان جنت جي باري ۾ سوال جواب 1
 (هي رسالو امير اهل سنت کان ڪيل سوالن ۽ انهن جي جوابن تي مشتمل آهي) 1
امير اهل سنت کان جنت جي باري ۾ سوال جواب 1
فرمان مولا مشڪل ڪش رضی اللہ عنہ 1

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(هي رسالو امير اهل سنت کان ڪيل سوالن ۽ انهن جي جوابن تي مشتمل آهي)

امير اهل سنت کان جنت جي باري ۾ سوال جواب

دعاءِ جانشين امير اهل سنت: يَارَبَّ الْمَصْطَفِي! جيڪو مڪمل رسالو ”امير اهل سنت کان جنت جي باري ۾ سوال جواب“ پڙهي يا ٻڌي ان کي جنت ۾ وٺي وڃڻ وارا نيڪ ڪم ڪرڻ ۽ گناهن کان بچڻ جي توفيق عطا فرمائي بنا حساب مغفرت سان نواز ۽ جنت الفردوس ۾ پنهنجي آخري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو نصيب فرمائ.

امين بجاہ خاتم النبيين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

فرمان مولا مشڪل ڪشا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ

الله پاڪ جنت ۾ هڪ وڻ پيدا فرمايو آهي جنهن جو ميوو صوف کان وڏو، ڏاڙهونءَ کان ننڍو، مڪڻ کان نرم، ماکيءَ کان به منو ۽ مشڪ کان وڌيڪ خوشبودار آهي. ان وڻ جون ٿاريون آلي موتين جون، ٿڙ سون جا ۽ پڻ رُبْرَجَد (يعني قيمتي پٿر) جا آهن لَا يَأْكُلُ مِنْهَا إِلَّا مَنْ أَكْثَرَ مِنَ الصَّلَاةِ عَلَى مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) ان وڻ جو ميوو صرف اهوئي کائي سگهندو جيڪو نبي پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تي ڪثرت سان درود پاڪ پڙهندو. (الحاوي للفتاوى، 48/2)

سوال: جنت ڇا کي چوندا آهن، وضاحت فرمايو؟

(سوشل ميڊيا جي ذريعي سوال)

جواب: جنت جي لفظي معنيٰ آهي: باغ اسان جي عقيدتي ۾ جيڪا ”جنت“ آهي اها الله پاڪ جي نعمتن جو اعليٰ مقام آهي. جنهن ۾ گهڻيون اهڙيون نعمتون آهن جيڪي نه ڪنهن اک

ڏٺيون نه ڪنهن ڪن انهن جي متعلق ٻڌو. (بخاري، 391/2، حديث: 3244)

✽ جنت صرف انهن انسانن کي نصيب ٿيندي جيڪي دنيا مان ايمان سان رخصت ٿيندا ✽ جنن ۾ به توڙي جو مسلمان آهن پر جنت انعام طور صرف حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَام جي اولاد جي لاءِ آهي.¹ ✽ جنت ۾ داخل ٿيڻ وارو وري ڪڏهن به نه ڪڍيو ويندو.² ✽ ياد رهي ته جنت تي ايمان آڻڻ ضرورياتِ دين مان آهي. جيڪڏهن ڪو جنت جو انڪار ڪري ۽ چئي جنت ڪجهه به نه آهي رڳو خيالي ڳالهيون آهن ته اهو ڪافر ٿي ويندو ۽ جيڪڏهن ان موت کان پهريان توبه نه ڪئي ته هميشه دوزخ ۾ رهندو. نماز، روزو ۽ ٻيا نيك اعمال ان کي ڪجهه ڪم نه ايندا. الله پاڪ پنهنجي محبوب ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي صدقي اسان گناهگارن کي بنا حساب جنت ۾ داخلا نصيب فرمائي.

(ملفوظات امير اهل سنت، 15/6)

امين بجاه خاتم النبيين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

سؤال: ڇا جنت آسمانن تي آهي؟ (محمد حامد عطاري، استنبول)

جواب: جنت آسمانن کان مٿي ۽ جهنم ستن زمينن جي هيٺيان آهي. (شرح العقائد النسفيه مع حاشيه جمع الفراند باناره شرح العقائد، ص 246)

جنت تمام گهڻو مٿي ۽ جهنم تمام هيٺ آهي. الله ڪريم اسان

1 اعليٰ حضرت، امام اهل سنت مولانا شاه امام احمد رضا خان رحمته الله عليه فرمائن ٿا: هڪ قول هي به آهي ته (جنت) جنت جي ويجهو گهرن ۾ رهندا، جنت ۾ سير ڪرڻ ايندا رهندا (عمدة القاري، 645/10)

(پوءِ فرمايائون: جنت ته جاگير آهي آدم عَلَيْهِ السَّلَام جي، سندن جي اولاد ۾ تقسيم ٿيندي.

(ملفوظات اعلى حضرت، ص 536)

2 سببارو 14 سورة الحجر جي آيت نمبر 48 ۾ الله پاڪ ارشاد فرمايو: كَرِسِيَّتُهُمْ وَيَبَاطِنُهَا نَصَبٌ وَ مَا هُمْ مِنْهَا بِمُخْرَجِينَ ترجمو ڪنز العرفان: انهن کي جنت ۾ نه ڪا تڪليف پهچندي ۽ نه ئي اهي اتان کان ڪڍيا ويندا.

کي هيٺ لهڻ کان بچائي ۽ مٿي پرواز نصيب فرمائي ته اسان جنت ۾ وڃي ڪري پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي قدمن سان چنبڙي وڃون. جنت ۾ پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙيسري بڻجڻ جو شرف ملي ويو ته إِنْ شَاءَ اللهُ سڀ ڪجهه ملي ويندو.

سؤال: دعا ۾ جنت جو سوال ڪرڻ ۽ جهنم کان پناه گهرڻ جي ڇا اهميت آهي؟

جواب: الله پاڪ کان جنت جو سوال ڪرڻ ۽ جهنم کان پناه گهرڻ سنت مبارڪ آهي جيئن ته نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ کان منقول طويل دعا ۾ هي الفاظ به آهن: ”وَأَسْأَلُكَ الْجَنَّةَ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ وَ أَعُوذُ بِكَ مِنَ النَّارِ وَمَا قَرَّبَ إِلَيْهَا مِنْ قَوْلٍ وَعَمَلٍ يعني اي الله! مان توکان جنت ۽ جنت جي ويجهو ڪرڻ وارن عملن جو سوال ڪريان ٿو ۽ جهنم ۽ جهنم جي ويجهو ڪرڻ وارن عملن کان تنهنجي پناه گهران ٿو.“ لهنذا اسان کي به گهرجي ته روزانو گهٽ ۾ گهٽ ٽي ٽي ڀيرا الله پاڪ کان جنت ۾ داخلا ۽ دوزخ کان بچڻ جي دعا گهرندا ڪريون. الله پاڪ جي پياري نبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو فرمان عالیشان آهي: جيڪو شخص الله پاڪ کان ٽي ڀيرا جنت جو سوال ڪندو آهي ته جنت چوندي آهي: ”اي الله پاڪ! هن کي جنت ۾ داخل فرمائ.“ ۽ جيڪو ٽي ڀيرا جهنم کان پناه گهرندو آهي ته جهنم چوندو آهي: ”اي الله پاڪ! هن کي جهنم کان پناه عطا فرمائ.“ (ترمذي، 257/4، حديث: 2581)

پيارا پيارا اسلامي ڀائرو! ياد رهي ته جنت جي طلب ۽ جهنم کان پناه گهرڻ جي دعا عربيءَ ۾ ئي ڪرڻ ضروري ناهي، پنهنجي مادري زبان ۾ به هي دعا روزانو ٽي ٽي ڀيرا گهرندو ته ان شاء الله

الڪريم بيان ڪيل فضيلت حاصل ٿي ويندي. (ملفوظات امير اہل سنت، 1/132)

سوال: جنت ۽ ان جون نعمتون ڪيئن هونديون؟

جواب: احاديث مبارڪ ۾ اسان کي سمجھائڻ جي لاءِ جنت جا مختلف مثال بيان ڪيا ويا آهن. پر حقيقت ته هيءُ آهي ته جڏهن جنت ڏسندا سين تڏهن ئي خبر پوندي ڇو ته جنت جي نعمتن جي باري ۾ هي به منقول آهي ته نه ڪنهن اک ڏٺو، نه ڪنهن ڪن ٻڌو ۽ نه ڪنهن دل تي ان جو خيال گذريو. (مسلم، ص 1126، حديث: 7132)

(ملفوظات امير اہل سنت، قسط: 248، ص 14)

سوال: جهڙي طرح دنيا جي زندگي ۾ 12 مهينا پاتا وڃن ٿا ته ڇا آخرت ۾ يعني جنت جي زندگي ۾ به هي مهينا پاتا ويندا؟ (ايڪٽر، احسن خان)

جواب: آخرت ۾ دنيا جهڙو نظام ناهي. دنيا ۾ ته گرميون، سرديون، مهينا، هفتا، ڏينهن ۽ رات موجود آهن، اُتي هي نه هوندا. جنت ۾ هر وقت موسم بهار هوندي، دنيا ۾ جهڙي طرح صبح صادق جي وقت نظارو هوندو آهي اهڙو ئي نظارو جنت ۾ هوندو. (تفسير قرطبي، پ 29، الدهر، تحت الآية: 13، 100/10) اتي مک، مچر، اوندا هي، صدمو ۽ بدبو ۽ وغيره

جهڙي ڪا به شيءِ نه هوندي. اتي ته صرف خوشيون ئي خوشيون هونديون. جنتيءَ کي جنهن شيءِ جي خواهش هوندي اها ان کي ملي ويندي. جنت ۾ سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو دیدار ٿيندو. صرف ايترو ئي نه جنت ۾ جنتيءَ شخص کي جيڪا سڀ کان وڏي نعمت ملندي اهو الله پاڪ جو دیدار هوندو. (ملفوظات امير اہل سنت، قسط: 234، ص 1)

سوال: ڇا هر مسلمان جنت ۾ ويندو؟

(سائل: محمد احمد، سڊني آسٽريليا)

جواب: جي ها! جنهن جو ايمان تي خاتمو ٿيو اهو يقيناً جنت ۾

ويندو، البت كجه گناه گارن كي الله پاڪ پنهنجي رحمت سان معاف فرمائيندو ۽ ڪنهن كي نبي پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي شفاعت سان، ڪنهن كي بزرگن جي شفاعت سان بخشي ڇڏيندو ۽ ڪجهه گناه گار پنهنجي گناهن جي ڪري دوزخ ۾ ويندا ۽ عذاب کان پوءِ جنت ۾ داخل ڪيا ويندا.

خبردار! هي هرگز نه چيو وڃي ته ”جڏهن جنت ۾ وڃڻو ئي آهي ته ڪوبه گناه ڪيو ڪو مسئلو ناهي، ٿورو گهڻو عذاب سهي ونداسين!“ ياد رکو! ايئن چوڻ وارو شخص هميشه جهنم ۾ رهندو ڇو ته ان الله پاڪ جي عذاب ڪي هلكو سمجهي ڪري ان جي توهين ڪئي آهي، بيشڪ الله پاڪ جو عذاب تمام گهڻو خوفناڪ ناقابل برداشت آهي، ان جو اندازو هن حديث مان لڳايو ته جيڪڏهن جهنم ڪي سوئي جي پاڪي جيترو ڪوليو وڃي ته دنيا جا تمام ماڻهو ان جي گرميءَ ۽ بدبوءِ سان مري وڃن.

(معجم اوسط، 78/2، حديث: 2583)

پڻ جهنمين ڪي جهنم ۾ جيڪا شيءِ پياري ويندي جيڪڏهن ان جو هڪ قطرو به دنيا ۾ ڪيرايو وڃي ته دنيا جي تمام معيشت، بنيون ۽ باغات وغيره سڀ ڪجهه تباه ٿي وڃن. (ترمذی، 263/4، حديث: 2594)

ٿورو غور ڪيو! جڏهن جهنم جي ڪروڙ ميل پري هئڻ باوجود سوئي جي پاڪي جي برابر گلڻ سان ايتري تباهي مچي وڃي ۽ ماڻهو هلاڪ ٿي وڃن ته ٻانهو هڪ گهڙي جي لاءِ جهنم ۾ ويندو ان جو ڇا حال ٿيندو؟ لهنذا الله پاڪ جي عذاب ڪي خواب ۾ به هلكو نه سمجهڻ گهرجي. (ملفوظات امير اهل سنت)

سوال: ڇا مسلمان جنت جنت ۾ ويندا؟

جواب: مسلمان جنت جنت ۾ ويندا يا نه ان ۾ اختلاف آهي. شارح

بخاري حضرت علامہ مولانا مفتي محمد شريف الحق امجدی رحمۃ اللہ علیہ فرمائن ٿا: ”صحيح ۽ راجح (قول) هي آهي ته هي أعراف ۾ رهندا. جنّت حضرت آدم (عليه الصلاة والسلام) جي جاگير آهي صرف انهن جي اولاد کي ملندي. (نزبة القارى، 351/4) (فيضان مدني مذاكره قسط: 7، ص 9)

سؤال: ڇا ڪو انسان خواب ۾ جنّت ڏسي سگهي ٿو؟
جواب: جي ها! بلڪل ڏسي سگهي ٿو، هن ۾ ڪهڙو حرج آهي؟ البت هي طئي ڪرڻ مشڪل آهي ته ڏسڻ واري جيڪو ڏٺو اها جنّت ئي آهي؟ ٽئي سگهي ٿو ڏسڻ واري ڪو سنو ۽ خوبصورت باغ ڏٺو هجي ۽ دل ۾ هي خيال پيدا ٿي ويو هجي ته مان هن وقت جنّت ۾ آهيان. حقيقت ۾ اسان جنّت انهي وقت ڏسنداسين جڏهن آقا صلّى اللہ علیہ وآلہ وسلم جي پويان پويان ان شاء الله جنّت ۾ داخل ٿينداسين، ڇو ته اسان رسول الله جا جنّت رسول الله جي.

بهرحال بزگان دين رحمۃ اللہ علیہم جي هن طرح جا واقعا (موجود) آهن جن ۾ انهن جنّتي حورن کي ملاحظه فرمايو آهي. ايئن ئي جنّت ۾ ويڃڻ جا خواب ڪتابن ۾ لکيل آهن پر خواب اسان جي لاءِ دليل ناهي. حقيقت ۾ جنهن هستيءَ جنّت ۽ حورن کي ڏٺو آهي اهي اسان جا پيارا آقا، مڪي مدني مصطفيٰ، شب اسري جا گهوت صلّى اللہ علیہ وآلہ وسلم آهن جو پاڻ ڪريم صلّى اللہ علیہ وآلہ وسلم جن معراج جي رات جنّت جي سير فرمائي. پاڻ صلّى اللہ علیہ وآلہ وسلم کان علاوه ڪنهن خواب وغيره ۾ ڪجهه ڏٺو ته ان جي باري ۾ يقيني طور نٿو چئي سگهجي ته ان بذات خود جنّت ئي ڏني آهي. هتي ته عقل به جنّت جو اندازو نٿو لڳائي سگهي ته جنّت ڇا شيءِ آهي؟ ۽ اهو ڪيترو اعليٰ مقام آهي؟ ڇو ته اسان جا عقل ناقص آهن ۽ الله پاڪ جي

حبيب صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو عقل مُبارڪ ڪامل هو، ڪامل آهي ۽ ڪامل رهندو. (ملفوظات امير اہل سنت، 148/2)

سؤال: جڻتين کي جڻت ۾ سڀ کان پهريان ڪهڙي غذا ڏني ويندي؟

جواب: جڻتين کي جڻت ۾ سڀ کان پهريان جيڪا غذا ڏني ويندي اها مڇيءَ جي ڪليجي جو ڪنارو آهي. (بخاري، 412/2، حديث: 3329)

آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي صدقي ۾ **إِنْ شَاءَ اللهُ** اسان به جڻت ۾ مڇيءَ جي ڪليجي جو ڪنارو کائينداسين، ڇو ته اسان رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا جڻت رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي آهي. هاڻي ڪو هي سوچي ته جڻت ۾ گهڻا ماڻهو هوندا ته ايترا ڪليجن جا ڪنارا ڪٿان ايندا ته ان کي پنهنجي عقل جا گهوڙا ڊوڙائي ڪري اُبتيون سبتيون حرڪتون ڪرڻ جي بدران ان ذات جي فرمان کي مڃڻو آهي جنهن جي شان **(إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ)** آهي، ”يعني بيشڪ الله سڀ ڪجهه ڪري سگهي ٿو.“ **مَعَاذَ اللهِ** اهو بيوس ناهي بلڪ اهو جيڪو چاهيندو آهي ڪندو آهي. (ملفوظات امير اہل سنت، 365/6)

سؤال: جڻت جي باري ۾ ڇا عقيدو هئڻ گهرجي؟ ڀڻ جڻت جو انڪار ڪرڻ ڪيئن؟

جواب: ياد رکو! جڻت تي ايمان آڻڻ فرض آهي جيڪڏهن ڪو جڻت جو انڪار ڪندو ته اهو ڪافر ٿي ويندو. اسان بنا ڏسڻ جي غيب

تي ايمان آڻڻ وارا آهيون قرآن پاڪ ۾ آهي: **يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ** (پ 1، البقرة: 3) ترجمو ڪنز الايمان: جيڪي ان ڏني ايمان آڻين ٿا. ”جڻت به هڪ غيب آهي ۽ الله پاڪ ته غيبُ الغيب آهي اسان ان تي ايمان آڻيندا

آهيون. بهار شريعت، جلد 1، صفحو 152 جي حاشيي ۾ لکيل آهي: يعني بنا ڏسڻ جي نه ته ڏسي ڪري ته پاڻ ئي ڄاڻيندا ته جن دنيا جي زندگي ۾ ئي مشاهدو فرمايو (يعني جنڻ کي ڏٺائون) اهي هن حڪم کان الڳ آهن يعني شروع کان هي حڪم انهن کي شامل ئي نه آهي، عَلَيَّ الْخُصُوص (يعني خاص طور) صاحبِ معراج صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ. (ملفوظات امير اہل سنت، 149/2)

سؤال: ”جيڪڏهن دنيا ۾ تمام ديانتدار هجن ها ته جنڻ دنيا ۾ ئي هجي ها“ ايئن چوڻ ڪيئن؟

جواب: ٿئي سگهي ٿو ته هن مان هي مراد هجي ته هر طرف امن هجي ها ۽ ماڻهو جهڳڙو نه ڪن ها نه ڪنهن کي تڪليف ڏين ها ۽ سڀ جا سڀ امن ۽ امان سان رهي رهيا هجن ها ته ڄڻ ايئن هئڻ دنيا ۾ جنڻ هئڻ جهڙو آهي جيئن ڪشمير کي جنڻ جي وادي چوندا آهن. هن طرح جا جملا محاورِي طور ڳالهايا ويندا آهن. (ملفوظات امير اہل سنت، 319/3)

سؤال: جڏهن اسان سبحان الله چوندا آهيون ته جنڻ ۾ ڪهڙو وڻ لڳندو آهي؟

جواب: حديث پاڪ ۾ آهي ته جنڻ ۾ ڪجيءَ جو وڻ لڳايو ويندو آهي. (ابن ماجه، 252/4، حديث: 3807) اهي ڪجورون ڪهڙيون هونديون؟ وڻ ڪيئن هوندو؟ اهو ته جنڻ ۾ وڃي ئي ڏسندا سين. جنڻ ته جنڻ آهي، نه ان کي ڪنهن اک ڏٺو آهي ۽ نه ڪنهن ڪن ان جي حقيقت ٻڌي آهي. (بخاري، 391/2، حديث: 3244) قرآن پاڪ ۽ احاديث مبارڪ ۾ اسان

کي سمجھائڻ جي لاءِ هن جا مثال ڏنا ويا آهن.¹ البت جنت جي حقيقت کي بنا ڏسڻ جي بيان نٿو ڪري سگهجي. آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي صدقي ۾ جنت ۾ وڃي ڪري لَنْ شَاءَ اللهُ ان کي ضرور ڏسندا سين چو ته اسان رسولُ اللهُ جا جنت رسول اللهُ جي. (ملفوظاتِ اميرِ اہل سنت، 294/6)

سؤال: حضرت هود عَلَيْهِ السَّلَامُ جي زماني ۾ ”شَدَاد“ جنت بڻائي هئي، ان جو واقعو بيان فرمايو.

جواب: قومِ عاد جو مُورثِ اعليٰ (يعني سڀ کان وڏو اهو پهريون شخص جنهن جو ورثو ان جي اولاد کي ملي اهو) عاد بن عوص بن ارم بن نوح آهي. ان عاد جي پٽن ۾ ”شَدَاد“ به آهي، جيڪو وڏي شان ۽ شوڪت جو بادشاهه ٿيو آهي، ان پنهنجي وقت ۾ تمام بادشاهن کي پنهنجي جهنڊي جي هيٺيان گڏ ڪري سڀني کي پنهنجو مطيع ۽ فرمانبردار بڻائي ورتو هو. ان پيغمبرن جي زبان کان جنت جو ذڪر ٻڌي ڪري بغاوت جي نيت سان دنيا ۾ جنت بڻائڻ چاهي، هن ارادي سان ان هڪ تمام وڏو شهر بڻايو، جنهن جا محل سوني چانديءَ جي سِرُن سان ٺهرايا ويا ۽ زَبَرَجَد ۽ ياقوت جي قيمتي پٿرن جا ستون ان جي عمارتن ۾ نصب يعني فت ڪيا ويا. مڪانن ۾ اهڙا فرش بڻايا ويا جو پٿرن جي بدران قيمتي موتي وڇايا ويا، هر محل جي چوڌاري جواهرات سان ڀريل نهرون جاري ڪيون ويون. قسم قسم جا وڻ چانوَ جي لاءِ لڳايا ويا، مطلب ته ان

¹ صدر الشريعه مفتي محمد امجد علي اعظمي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جنت هڪ جاءِ آهي جنهن کي الله پاڪ ايمان وارن جي لاءِ بڻايو آهي، ان ۾ اهي نعمتون مهيا ڪيون آهن جن کي نه اکين ڏٺو، نه ڪنن ٻڌو، نه ڪنهن شخص جي دل تي ان جو خيال گذريو. جيڪو مثال ان جي تعريف ۾ ڏنو وڃي سمجھائڻ جي لاءِ آهي، نه ته دنيا جي اعليٰ کان اعليٰ شيءِ کي جنت جي ڪنهن شيءِ سان ڪجهه مناسبت ناهي. (بهار شريعت، 152/1، حصه: 1)

باغي ۽ سرڪش پنهنجي خيال مطابق جنت جون تمام شيون ۽ هر قسم جي عيش عشرت جا سامان ان شهر ۾ جمع ڪري ڇڏيا. جڏهن شهر مڪمل ٿيو ته ”شڌاد بادشاه“ پنهنجي سلطنت جي وزيرن ۽ درباري ماڻهن سان گڏ پنهنجي نهرائيل جنت جي طرف روانو ٿيو، جڏهن هڪ منزل جو فاصلو باقي هو ته آسمان مان هڪ خوفناڪ آواز آيو جنهن سان الله پاڪ ”شڌاد“ ۽ ان جي تمام ساٿين کي هلاڪ ڪري ڇڏيو ۽ اهي مري ويا ۽ اهو پنهنجي نهرائيل جنت کي به نه ڏسي سگهيو. (خزان العرفان، پ 30، الفجر، تحت الآيه: 8، ص 1102 ماخوذاً) الله! الله! ڪهڙي عبرت آهي! (ملفوظات امير اهل سنت، 313/5)

سؤال: جيڪڏهن مرڻ واري جي بخشش ٿي وڃي ته ڇا ان کي انهيءَ وقت جنت ۾ داخل ڪيو ويندو آهي يا قيامت جي ڏينهن داخل ڪيو ويندو؟

جواب: جيڪڏهن مرڻ واري جي بخشش ٿي وڃي ته ان جي قبر ۾ جنت جي دري کولي ويندي آهي، جنهن سان هو لطف حاصل ڪندو رهندو آهي. باقاعده جنت ۾ داخلا ته قيامت جي ڏينهن ٿيندي.

(مرآة المناجیح، 126/2 ماخوذاً)

(مدني مذاڪري ۾ شريڪ مفتي صاحب جن فرمايو: شهيدن جا روح عرش جي هيٺان قنديلن ۾ پکين جي گجڻيءَ ۾ هوندا آهن ۽ انهن کي جنت ۾ اچڻ وڃڻ جي اجازت هوندي آهي. ايئن ئي الله پاڪ جنهن جنهن جي لاءِ چاهي ته انهن جي روحن جو جنت ۾ اچڻ وڃڻ رهندو آهي. (مسلم، ص 807، حديث: 4885) باقي رهي جنت ۾ داخلا ته اها قيامت جي ڏينهن ٿي ٿيندي. (مرآة المناجیح، 126/2، ماخوذاً) ۽ سڀني کان پهريان حضور نبي ڪريم ﷺ جن جنت ۾ تشریف کڻي ويندا.

(دلائل النبوة، الجزء: 1، ص 33) (ملفوظات امير اهل سنت، 286/2)

سؤال: جنتي نوجوانن جو قد ڪيترو هوندو؟

جواب: حضرت سيدنا آدم عَلَيْهِ السَّلَام جو قد 60 هٿ هو. ايترو ئي قد هر جنتيءَ جو هوندو. (مرآة المناجیح، 484/7) (فيضان مدني مذاکره قسط: 246، ص 18)

سؤال: ڇا زال مڙس ٻئي جنت ۾ گڏ رهندا؟

جواب: جي ها! جيڪڏهن زال مڙس جو خاتمو ايمان تي ٿيو ته هي ٻئي جنت ۾ گڏ رهندا. (التذکره باحوال الموتى و امور الاخرة، ص 462) جيڪڏهن انهن مان ڪنهن جو معاذُ الله ايمان سلامت نه رهيو ته دوزخ ان جو نڪاڻو هوندو ۽ جيڪو جنت ۾ ويندو ان جو ڪنهن ٻئي جنتيءَ سان نڪاح ٿي ويندو. جنت ۾ وڃڻ واري کي پنهنجي ٻئي ساٿيءَ جي جدا ٿيڻ جو ڪو غم ۽ صدمو به نه ٿيندو ڇو ته جنت غم ۽ صدمي جي جڳهه ناهي. (فيضان مدني مذاکره قسط: 8، ص 30)

سؤال: ڇا جنت ۾ ماءُ پيءُ ۽ پيڻ پيءُ گڏ هوندا؟ (سائل: محمد عامر رضا)

جواب: جيڪڏهن ايمان تي خاتمو ٿيو ۽ الله پاڪ راضي ٿيو ته سڀ جنت ۾ گڏ رهندا ڇو ته جنت ۾ ڪو غم نه هوندو. (ترمذي، 247/4، حديث: 258) جيڪو جنهن سان ملڻ چاهيندو ان جي ان سان ملاقات ٿي ويندي. (الترغيب و الترہيب، 304/4، حديث: 115)

(ان موقعي تي مفتي صاحب جن فرمايو: ماءُ پيءُ جي باري ۾ قرآن پاڪ ۾ موجود آهي:

وَالَّذِينَ آمَنُوا وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ
بِإِيمَانٍ أَحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا

ترجمو ڪنز العرفان: ۽ جن ماڻهن ايمان آندو ۽ انهن جي (جنهن) اولاد ايمان سان انهن

جي پيروي ڪئي ته اسان انهن جي اولاد کي انهن سان ملائي ڇڏيو ۽ انهن (والدين) جي عملن ۾ ڪجهه ڪمي نه ڪئي.

اَلتَّنَهُمْ مِّنْ عَمَلِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ ط

(پ 27، سُورَةُ الطُّور: 21)

يعني اگر ڪو شخص هيٺين درجي ۾ هوندو ته اهو مٿين درجي واري سان گڏايو ديندو. (ملفوظات امير اهل سنت)

سؤال: پهرين مڙس جي فوتگي يا طلاق وغيره جي صورت ۾ جنهن عورت هڪ کان وڌيڪ شاديون ڪيون هجن اها جنٽ ۾ ڪهڙي مڙس سان گڏ رهندي؟

جواب: جيڪڏهن ڪا عورت هڪڙي پٺيان هڪ کان وڌيڪ مردن جي نڪاح ۾ آئي ته هڪ قول جي مطابق جنهن جي نڪاح ۾ سڀ کان آخر ۾ هئي جنٽ ۾ انهيءَ سان گڏ هوندي. جيئن ته حضرت سيدنا ابو الدرداء رَضِيَ اللهُ عَنْهُ کان روايت آهي نبي پاڪ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جو فرمان روح پرور آهي: ”عورت جنٽ ۾ پنهنجي ان مڙس جي نڪاح ۾ ڏني ويندي جيڪو دنيا ۾ ان جو سڀ کان آخري مڙس هو.“ (مسند الشاميين للطبراني، 359/2، حديث: 1496)

پيو قول هي آهي ته جنهن جو اخلاق وڌيڪ سٺو هوندو ان کي ملندي جيئن اُمُّ الْمُؤْمِنِينَ حضرت اُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا جن عرض ڪيو: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! ڪجهه عورتون دنيا ۾ به، تي يا چئن مڙسن سان (هڪڙي پٺيان) شادي ڪنديون آهن، پوءِ مرڻ کان پوءِ جنٽ ۾ گڏ هجن ته اها عورت ڪهڙي مڙس جي لاءِ هوندي؟ ارشاد فرمايائون: ان کي اختيار ڏنو ويندو ۽ جنهن مڙس جو اخلاق

دنيا ۾ سڀ کان سنو هوندو اها ان کي اختيار ڪندي، اها چوندي:
اي منهنجا رب عزوجل! منهنجي هن مڙس جو اخلاق سڀ کان
سنو هو لهندا هن سان منهنجو نڪاح فرمائ.

(معجم كبير، 367/23، حديث: 870)

هنن ٻنهي حديثن ۽ قولن ۾ ڪو تعارض (يعني ٽڪراءُ) ناهي
جيئن ته حضرت امام احمد بن حجر مڪي شافعي رحمته الله عليه فرمائين
ٿا: جنهن عورت هڪٻئي پٺيان ڪيئي نڪاح ڪيا هجن ته هڪ
صورت هيءَ به آهي ته هر مڙس ان کي طلاق ڏئي ڇڏي هجي ۽
جڏهن اها فوت ٿي ته ڪنهن جي نڪاح ۾ نه هئي ته صرف انهي
حالت ۾ ان کي اختيار ڏنو ويندو ۽ جنهن مڙس جو اخلاق دنيا ۾
سڀ کان سنو هوندو ان کي ملندي. جيئن حضرت ام سلمه رضي الله عنها
جي حديث ۾ مذڪور آهي. ۽ ٻئي صورت هي آهي ته ان متعدّد
(يعني هڪ کان وڌيڪ) نڪاح ڪيا هجن ۽ آخري مڙس ان کي طلاق
نه ڏني هجي ۽ اها ان جي نڪاح ۾ فوت ٿي ته هن صورت ۾ اها
جنت ۾ آخري مڙس جي نڪاح ۾ هوندي جيئن سيڏنا ابو الدرداءِ

رضي الله عنه جي حديث ۾ آهي. (فتاوىٰ حديثيه، ص 70-71) (نيڪي کي دعوت، ص 297)

اخلاق هون انهن ۾ مرڪزدار هون ستهرا
محبوب ڪا صدق توڙي نڪ بنادے

(وسائلِ بخشش، ص 103)

سؤال: جيڪي مسلمان مرد ۽ عورت ڪنوارپڻي ۾ رخصت ٿيا
هجن ڇا انهن جي به نڪاح جي ڪا صورت هوندي؟
جواب: جن مردن يا عورتن جو سڄي زندگي ۾ نڪاح ناهي ٿيندو
انهن جو به جنت ۾ هڪٻئي سان نڪاح ڪيو ويندو.

(نيڪي کي دعوت، ص 296)

سؤال: جنت ۾ مردن کي حورون ملنديون ته عورتن کي ڇا ملندو؟

جواب: عورتن کي جنت ۾ انهن جا اهي مڙس ملندا جن جي نڪاح ۾ اهي هيون شرط هي آهي ته مڙس به جنتي هجي.

جيڪڏهن ڪنهن عورت جو مڙس جنت ۾ نه وڃي سگهيو ته اها ڪنهن ٻئي جنتي مرد جي نڪاح ۾ ڏني ويندي. اهڙيءَ طرح ”جيڪي عورتون ڪنوارپڻ ۾ فوت ٿيون اهي به جنت ۾ ڪنهن مرد جي زوجيت ۾ هليون وينديون. ان کان علاوه جنت جون نعمتون مثال طور محلات، لباس، غذائون ۽ خوشبو وغيره مرد ۽ عورت ۾ مشترڪ آهن، البت ديدار الهي ۾ اختلاف آهي ۽ صحيح هي آهي ته ٻنهي کي ٿيندو.

(فتاویٰ اہلسنت، سلسلہ نمبر 7، ص 24) (فيضان مدنی مذاکرہ قسط: 31، ص 3)

سوال: دنيا جون جنتي عورتون افضل آهن يا حورون؟

جواب: دنيا جون عورتون حورن کان افضل آهن. ”طبراني“ جي هڪ طويل حديث پاڪ ۾ هي به آهي: **أَمْرٌ سَلَّمَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا** جن عرض ڪيو: ”يا رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! دنيا جون عورتون افضل آهن يا وڏين اکين واريون جنتي حورون؟“ ته پاڻ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: ”دنيا جون عورتون وڏين اکين واري جنتي حورن کان افضل آهن.“ **أَمْرُ الْمُؤْمِنِينَ** عرض ڪيو: يا رسول الله صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ! ڪهڙي سبب؟ ته پاڻ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن ارشاد فرمايو: ”هي انهن جي نماز روزي ۽ الله پاڪ جي عبادت ڪرڻ جي سبب آهي.“

(معجم كبير، 367/23، حديث: 870)

هڪ ٻئي حديث پاڪ ۾ آهي: دنيا جون جنتي عورتون حورن کان 70 هزار درجا افضل آهن. (التذکره للقرطبي، ص 458)

جليل القدر تابعي حضرت حبان بن اَبُو جَبَلَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ فرمائن ٿا: دنيا جون اهي عورتون جيڪي جنت ۾ وينديون پنهنجي نيڪ ڪمن

جي ڪري جنت جي حورن کان افضل هونديون.

(تفسير قرطبي، پ 27، الرحمن، تحت الآية: 70، 137/9) (نيڪي کي دعوت، ص 297)

سوال: ڇا جنت ۾ اولاد ٿيندو؟ (ڪراچي مان سوال)

جواب: جي ها! جنت ۾ اولاد ٿيندو. (ملفوظات امير اهل سنت، 286/2)

سوال: ڇا نابالغي ۾ فوت ٿيڻ وارا ٻار پنهنجي والدين کي جنت ۾ وٺي ويندا؟

جواب: جي ها! نابالغي ۾ فوت ٿيڻ وارا ٻار پنهنجي والدين جي سفارش ۽ جنت جي دروازي تي انهن جو استقبال ڪندا ايستائين جو ڪچو ٻار (يعني ضايع ٿيڻ وارو حمل) به پنهنجي والدين جي سفارش جي لاءِ الله پاڪ سان تيز ڪلام ڪندو جيئن جهيڙو ڪندا آهن! پوءِ الله ڪريم ان کي اجازت ڏيندو ۽ اهو پنهنجي والدين کي چڪي جنت ۾ وٺي ويندو. (ابن ماجه، 273/2، حديث: 1608)

جيڪڏهن حقيقت جي نگاه سان ڏٺو وڃي ته جنهن نابالغ اولاد جي وفات تي والدين روئي روئي بي حال ٿي ويندا آهن هي انهن جي آخرت جو ذخيرو آهي. (ملفوظات امير اهل سنت)

سوال: اسان ٻڌو آهي ته زليخا پوڙهي ٿي جنت ۾ ويندي. ڇا هي ڳالهه صحيح آهي؟

جواب: زليخا پهريان مسلمان نه هئي، پر بعد ۾ پوڙهائپ ۾ پهچي ڪري مسلمان ٿي وئي هئي. زليخا کي حضرت سيدنا يوسف عليه السلام سان عشق هو، پر پاڻ عليه السلام کي زليخا سان عشق نه هو. جيڪي ماڻهو نعوذ بالله! پاڻ عليه السلام کي عشق مجازيءَ ۾ گرفتار ٻڌائيندا آهن اهي نبيءَ جي توهين ڪندا آهن ۽ نبيءَ جي

توهين ڪرڻ ڪفر آهي. (بهار شريعت، 47/1، حصه:1)

نبي اهڙو ڪم ناهن ڪندا. عشق صرف زليخا جي طرف کان هو ۽ One Sided (يعني هڪ طرفو) هو. زليخا پوڙهي ٿي وئي هئي ۽ ان جو حسن ۽ جمال به ختم ٿي ويو هو، پر بعد ۾ اها مسلمان ٿي، ان جو پاڻ عَلَيْهِ السَّلَام سان نڪاح ٿيو ۽ ان جو حسن ۽ جمال به موٽي آيو. دعوتِ اسلامي جي اشاعتي اداري مڪتبه المدينه جو ڪتاب ”پردے کے بارے میں سوال جواب“ جي اندر هن جي تفصيلي حڪايت موجود آهي. رهيو هي سوال ته جنٽ ۾ زليخا پوڙهي ٿي ڪري ويندي ته هي ڳالهه صحيح ناهي، ڇو ته جنٽ ۾ سڀ جوان هوندا، ايستائين جو هڪ ڏينهن جو ٻار به جيڪڏهن جنٽ ۾ ويندو ته اهو به جوان هوندو ۽ 100 سال جو پوڙهو جنٽ ۾ ويندو ته اهو به جوان هوندو. سڀ جنٽي 30 سال جا معلوم ٿيندا.

(مرآة المناجیح، 385/8) (ملفوظات امير اہل سنت، قسط: ، ص 27)

سوال: حسنين ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جنٽي جوانن جا سردار آهن يا نوجوانن جا سردار آهن؟

جواب: جوان جي معنيٰ بهادر آهي يعني جيڪو ويڙه جي معاملي ۾ طاقتور هجي ۽ جهاد ۾ مضبوطيءَ سان وڙهندو هجي ان کي جوان چيو ويندو آهي. (سوانح ڪريلا، ص 104 ماخوذاً) انهيءَ ڪري ڪجهه 60 يا 70 سالن جي پوڙهن کي به ڪتابن ۾ جوان لکيل هوندو آهي. نه ته حقيقتاً انسان 30 سالن تائين جوان رهندو آهي ان کان پوءِ جواني ختم ٿيڻ شروع ٿي ويندي آهي. حسنين ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جنٽي نوجوانن جا سردار آهن حالانڪه جنٽ ۾ سڀ ئي جوان هوندا، پر جنٽي نوجوانن جا سردار هئڻ جو مطلب هي آهي ته حسنين

ڪريمين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا انهن جا سردار آهن جيڪي دنيا ۾ نوجوانيءَ جي حالت ۾ وفات ڪري ويا.¹ نه ته اردو ۾ جوان جو لفظ نوجوان ۽ جوان ٻنهي جي لاءِ استعمال ڪيو ويندو آهي، هن ۾ فرق ناهي ٿيندو. انهي ڪري جواني لفظ چيو ويندو آهي نوجواني ناهي چيو ويندو جيئن چوڻا آهن پري جوانيءَ ۾ هليو ويو. (ملفوظاتِ اميرِ اہل سنت، 99/6)

سوال: حضرت سيدنا امام حسن ۽ حضرت امام حسين رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا جنت ۾ نوجوانن جا سردار هوندا ته پوڙهن جا سردار ڪير هوندا؟

(ارسلان، گجرانواله)

جواب: سڀ کان پهريان ته هيءَ ياد رکو ته جنت ۾ ڪير به پوڙهو ڪو نه هوندو. (مرآة المناجیح، 385/5) جنت ۾ سڀ جا سڀ جنتي 30 سالن جا هوندا. (ترمذی، 244/4، حديث : 2554) دنيا ۾ جيڪي پوڙها ٿي ڪري يا گهٽ عمر ۾ ئي فوت ٿيا هوندا اهي به جنت ۾ جوان هوندا يعني سڀئي 30 سالن جا معلوم ٿيندا. (ترمذی، 253/4، حديث : 2571) البت دنيا ۾ جيڪي پوڙها ٿي فوت ٿيا هوندا جنت ۾ انهن جا سردار حضرت صديقِ اڪبر ۽ حضرت سيدنا فاروق اعظم رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا هوندا. (ترمذی، 376/5، حديث : 3685) (ملفوظاتِ اميرِ اہل سنت، 186/6)

سوال: ڇا عورت هي دعا ڪري سگهي ٿي ته ان کي جنت ۾ پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو نصيب ٿي وڃي؟

جواب: بيشڪ عورت جنت ۾ پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو گهري

1 حڪيمُ الامت حضرت مفتي احمد يار خان رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جيڪي ماڻهو جوانيءَ ۾ وفات ڪري وڃن ۽ هجن جنتي حضرت حسين ڪريمين انهن جا سردار آهن، نه ته جنت ۾ سڀئي جوان هوندا تنهنڪري هن مان هي لازم نٿو اچي ته حضراتِ حسين ڪريمين حضور صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يا ٻين نبين جا به سردار هجن. شباب جمع آهي شاب جي بمعني جوان، جوانيءَ جي عمر ارڙهن سالن کان ٽيهن سالن تائين آهي. (مرآة المناجیح، 475/8)

سگھی ٿي بلڪ گھرڻ گھرجي. جيڪڏهن جنٽ ۾ ڪنهن به خوش نصیب کي پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو نصیب ٿي ويو ته ان جا پاڳ پلا ٿي ويندا. ڪاش! اسان کي جنٽ ۾ پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو نصیب ٿي وڃي. (ملفوظات امیر اہل سنت، 95/6)

سوال: توهان ارشاد فرمایو ته جنٽ ۾ پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو ملڻ جي دعا ڪرڻ گھرجي پر پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جا اربین امتي آهن جن ۾ صحابہ کرام رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ سان گڏوگڏ ڪيئي وڏيون وڏيون هستيون هونديون اهڙي صورت ۾ ايترن امتين کي ڪهڙي طرح پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو نصیب ٿيندو؟

جواب: یاد رکو! جنٽ ۾ ڪنهن کي رنج ۽ غم نه هوندو ۽ رهي ڳالهه جنٽ ۾ ايترن امتين کي پیاري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جو پاڙو ملڻ جي ته ڪوڙ مثال دنيا ۾ ئي موجود آهن مثال طور حضرت سيڏنا غوث اعظم رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ کي ڪنهن پنهنجي گهر اچي ڪري افطار ڪرڻ جي دعوت ڏني، پاڻ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جن قبول فرمائي، پوءِ ڪنهن ٻئي اچي ڪري افطار جي دعوت ڏني پاڻ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جن ان کي به قبول فرمائي ورتو. ايسٽائين جو 70 مريدن پاڻ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ کي پنهنجي گهر ۾ افطار ڪرڻ جي دعوت ڏني ۽ پاڻ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ سڀني جي دعوت قبول فرمائي ورتي. راوي جو بيان آهي ته هر ميزبان چئي رهيو هو ته هن ڏينهن غوث اعظم رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ جن منهنجي گهر افطار فرمايو آهي، حيرت مٿان حيرت هي آهي ته پاڻ رَحِمَهُ اللهُ عَلَيْهِ ان ڏينهن پنهنجي آستاني مان ڪيڏانهن ويا به ڪو نه هئا بلڪ اتي ئي افطار فرمايائون. (تفريح الخاطر، ص 112)

گهڻو اک وقت ۾ ستر مريدن کي بهان آقا سمجھ ۾ آڻين سگهيا مٿان غوث اعظم کا

ڏنو توهان غوث اعظم رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ ڪهڙي طرح هڪ ئي وقت ۾ 70 جڳهن تي تشريف ڪڍي ويا ته اندازو لڳايو جڏهن هڪ امتي جو هي شان آهي ته پياري آقا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جي عظمت ۽ شان جو ڇا عالم هوندو. ڇا پاڻ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جنّت ۾ پنهنجن ڪروڙين امتين کي پاڙو نٿا عطا فرمائي سگهن.

(امير اهل سنت دامت بركاتهم العالیه جي ويجهو وينل مفتي صاحب جن فرمايو:) حضرت سيدنا عبد العزيز دباغ رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ فرمائن ٿا: جنّت الفردوس جنّت ۾ تمام وڏو درجو آهي پر نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جن جنّت الفردوس کان به اعليٰ مقام تي تشريف فرما هوندا ۽ شفقت فرمائيندي پنهنجي امتين وٽ تشريف ڪڍي ايندا رهندا.

(الابريز، 324/2 ماخوذاً)

(ان تي امير اهل سنت دامت بركاتهم العالیه فرمايو:) هي چوڻ ته ”سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ اعليٰ مقام تي تشريف فرما هوندا“ جي مقابلي ۾ هي چوڻ وڌيڪ خوبصورت آهي ته ”سرڪار صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ جتي تشريف فرما هوندا اهو مقام اعليٰ ٿي ويندو.“ (ملفوظات امير اهل سنت، 96/6)

امين بجاہ خاتم النبیین صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلَّى اللهُ عَلَى مُحَمَّدٍ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ!

نيڪ نمازي بڻجڻ جي لاءِ

هر جمعرات نمازِ مغرب کان بعد اوهان جي علائقي ۾ ٽيندرَ دعوتِ اسلامي جي هفتيوار سنٽن پري اجتماع ۾ الله ﷻ جي رضا جي لاءِ سُنِين سُنِين نِيْتَن سان سڄي رات شرڪت فرمايو. سنٽن جي تربيت جي لاءِ مدني قافلي ۾ عاشقانِ رسول سان گڏ هر مهيني تي ڏينهن سفر ۽ روزانو ”فڪرِ مدينه“ جي ذريعي مدني انعامات جو رسالو پري ڪري هر مدني مهيني جي پهرين تاريخ ۾ پنهنجي ذميدار کي جمع ڪرائڻ جو معمول بڻايو.

منهنجو مدني مقصد: ”مون کي پنهنجي ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش ڪرڻي آهي“ **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ** پنهنجي اصلاح جي لاءِ ”مدني انعامات“ تي عمل ۽ سڄي دنيا جي ماڻهن جي اصلاح جي ڪوشش جي لاءِ ”مدني قافلن“ ۾ سفر ڪرڻو آهي. **اِنْ شَاءَ اللّٰهُ ﷻ**

عالمي مدني مرڪز فيضانِ مدينه محلہ سوداگران پراڻي سبزي منڊي ڪراچي

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net